

БІЛЬШІВЦІ — селище міського типу Галицького району **Івано-Франківської області**. Знаходиться між річками Нараївкою і Гнилою Липою (ліва притока Дністра), за 3 км на Сх. від автотраси Івано-Франківськ — Львів, за 7 км на Пн. від райцентру, за 30 км від обл. центру та за 7 км від залізнич. ст. Галич. Площа 13,6 км². Селищ. раді підпорядк. с. Слобідка-Більшівцівська. Насел. 2258 осіб (2001, складає 93,3 % до 1989), с. Слобідка-Більшівцівська — 570 осіб (2001). Проживають переважно українці, а також росіяни, поляки. Б. мають автобусне сполучення з обл. та рай. центрами, м. **Бурштин**. Перша письм. згадка датується 15 ст. У 15–16 ст. Б. були предметом постій. суперечки між польс. феодалами. Під час визв. війни 1648–54 жителі Б. допомагали війську Б. Хмельницького. Жителі с-ща брали участь у діях повстан. загону С. Височана. Після 1-го поділу Польщі Б. відійшли до Австрії. Наприкінці 16 ст. в Б. проживало 367 селян. та 175 міщан. родин. Наприкінці 19 ст. Б. стали типовим ремісничо-торг. містечком. Тут були спирт. і пивовар. заводи, млин, цегельня, майстерні бляхарів, кравців, шевців. Діяла двокласна школа, в 1-й пол. 20 ст. у Б. — читальня «Просвіти», каса «Самопоміч» та ін. Під час 1-ї світової війни в легіоні УСС воювали уродженці Б. 22 червня 1919 відбувся бій між куренем УГА 24-го піхот. полку ім. гетьмана П. Дорошенка й загоном польс. армії, який закінчився перемогою укр. вояків. Від поч. 20-х рр. Б. знову увійшли до складу Польщі. У 30-х рр. у с-щі діяла рай. електрична ОУН. У 30-х рр. тут збудовано невеличку електростанцію, сировар. завод. Від 1940 Б. — райцентр, смт. 1941–44 Б. окуповані нім. військами. Багато жителів с-ща стали актив. борцями Руху Опору, вступаючи до лав УПА. Під час 2-ї світової війни у Б. загинуло понад 1,9 тис. осіб, 124 жит. Б. вивезені до

Німеччини. На тер. с-ща встановлено меморіал скорботи і слави на пошану 400 жит. Б., які були закатовані нім. військами 14 березня 1944. Протягом 60–70-х рр. Б. стали індустр. с-щем. Тут працювали харчокомбінат, хлібозавод, «Міжколгоспбуд», радгосп «Бовшівський», об'єдн. «Сільгоспхімія». Нині осн. підприємства смт: ВАТ — «Галицька сільгоспхімія», «Чисте джерело» (виробництво мінерал. води), Галицька РБД-З (рай. буд. дільниця), приватна агрофірма «Бовшівська», приватні підприємства «Еліта» (заготівля м'яса), «ЛТД Холдинг», хлібо завод, рибне госп-во «Б.». Функціонують 3 заг.-осв., муз. школи, філії Галиц. ремісн.-худож. та Галиц. дит. спорт. шкіл, б-ка, лікарня, Будинок культури — Нар. дім. Відомі аматор. хор та нар. квартет «Намисто». При Нар. домі діє молодіжний реліг. хор. Є зона відпочинку, 2 парки. У Б. діють церква Різдва Христового, церква св. Миколи (обидві УГКЦ), римо-катол. костел. Пам'ятки архітектури: маєток Кжечуновичів (18 ст.), костел кармелітів (18 ст.), церква Різдва Христового (поч. 20 ст.). У Б. є братська могила воїнів, які загинули під час 2-ї світової війни, могила жертв сталін. репресій (на місці перепоховання восьми жит. Б., закатов. органами НКВС наприкінці 40-х рр.); каплиця на честь першої згадки про Б., символічна могила сотника УСС І. Свистуна. Уродженці Б.: дит. письменниця **В. Багірова**, письменниця **І. Дибко-Филипчук**, теолог **В. Шеремета**, арт. **Н. Лотоцька**. У с-щі встановлено погруддя Т. Шевченка.

Рекомендована література

1. Гандзюк Р. Більшівці // Міста і села Галицького району: Історія, пам'ятки, особистості. Ів.-Ф., 2001.

Н. Г. Грибик

Бібліографічний опис:

Більшівці / Н. Г. Грибик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40951>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).